

Nepal

Plan on työskennellyt Nepalissa vuodesta 1977 ja toimii kuudella ohjelma-alueella. Kaikkiaan maassa on 41 000 kummilasta.

Nepalin poliittinen tilanne jatkui epävakaana. Hallituksen ja maolaisten keskinäiset erimielisyydet hidastivat rauhanprosessia ja johtivat hallituksen kaatumiseen keväällä 2010. Maan talous kärsi asejoukkojen häirinnästä, jatkuvista lakoista, tiesuluista, sähkö- ja polttoainepulasta sekä hallinnon heikkoudesta.

Yli puolet 29 miljoonasta nepalilaisesta elää alle eurolla päivässä. Valtaosa saa toimeentulonsa maataloudesta, jonka tuottavuutta heikensivät entisestään viime vuoden huonot sääolot. Monet nepalilaiset etsivätkin työtä ulkomailta, mikä tyhjentää maalaiskylät työikäisestä väestöstä. Toisaalta siirtolaisten kotiinsa lähettämät rahat muodostavat jo viidenneksen Nepalin kansantulosta.

Reilu kolmannes nepalilaisista on alle 14-vuotiaita lapsia. Plan onnistui viime vuonna ilman suurempia ongelmia jatkamaan työtään maan lasten oikeuksien edistämiseksi. Syrjityt tytöt ja naiset pääsivät kiinni omaehtoiseen elämään, Nepalin syntymärekisteröintijärjestelmä laajeni, ja yli 900 koulua ohjeisti opettajansa opettamaan ilman väkivaltaa. Nepalin viranomaiset ottivat oppia Planista myös varhaiskasvatuksessa, äiti- ja lapsiterveydessä sekä sanitaatiossa.

Plan toimii 66 maassa eri puolilla maailmaa. Tavoitteena on tarjota maailman lapsille parempi tulevaisuus. Planin kaikkien kehitysyhteistyöohjelmien perustana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus.

Vuosiraportti esittelee tilannetta heinäkuusta 2009 kesäkuuhun 2010. Maan nykyiset olosuhteet saattavat poiketa kuvatusista.

Miksi Plan toimii Nepalissa?

1. Lapsilla on oikeus elämään – viidennes lapsista syntyy alipainoisina, ja noin puolet alle viisivuotiaista lapsista kärsii aliravitsemuksesta.
2. Lapsilla on oikeus terveyteen – nyt reilu kolmannes alle viisivuotiaista lapsista saa ripuliinsa suolasokeriliuosta.
3. Lapsilla on oikeus koulutukseen – vain joka neljän 15–24-vuotias tyttö osaa lukea.
4. Lapsilla on oikeus mielipiteisiin – tällä hetkellä yksi kolmesta lapsesta on virallisesti olemassa eli syntymärekisteröity.

Planin työn painopisteet Nepalissa

- Parantaa lasten ja heidän äitiensä hyvinvointia tukemalla neuvoloiden toimintaa.
- Parantaa tietoisuutta puhtaan veden, sanitaation ja hygienian tärkeydestä.
- Vahvistaa esi- ja perusopetuksen laatua rakentamalla kouluja ja kehittämällä opettajien ammattitaitoa.
- Vähentää lasten kaltoinkohtelua kouluissa ja kotona.
- Parantaa perheiden ruokaturvaa monipuolistamalla maataloutta ja toimeentuloa.

LAPSEN OIKEUKSIEN SOPIMUS

Sopimuksessa on 54 artiklaa. Sopimus velvoittaa turvaamaan kaikille lapsille ja nuorille

- 1) osuuden yhteiskunnan voimavaroista
- 2) oikeuden suojeluun ja huolenpitoon
- 3) oikeuden osallistua ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti itseään koskevaan päätöksentekoon.

- Vahvistaa lasten osallistumismahdollisuuksia.
- Vahvistaa erityisesti tyttöjen ja vähemmistölasten suojelua.

Planin työn tavoitteena on, että yhteisön jäsenet etsivät itse ratkaisunsa ja päättävät toteutettavien hankkeiden tärkeysjärjestyksen, sillä he ovat oman elämänsä parhaita asiantuntijoita.

Planin työ 2010

Yhä useammat äidit ja lapset hyödynsivät neuvolapalveluja Nepalissa. Plan koulutti terveyshenkilökuntaa ja jakoi kalkkitabletteja raskauskouristuksen ehkäisyyn. Lähes 9 300 odotavaa äitiä oppi ryhmissä turvallisesta synnytyksestä ja lapsen terveestä kasvusta.

Plan valisti imetyksestä, lisäruokinnasta, rokotuksista ja hygieniasta myös radiossa. Katuteatteri välitti tietoa hiv/aidista. Yli 550 esikoulussa 13 609 lasta sai päivittäisen aterian, ja lähes 19 000 koululaista kävi terveystarkastuksessa. Plan laajensi sanitaatio-ohjelmansa kaikkiin kumppaniyhteisöihinsä.

Liki 24 000 kolme-viisivuotiaista lasta nautti laadukkaasta esiopetuksesta. Plan rakennutti, kunnosti ja varusti esikouluja sekä koulutti ohjaajia. 1 575 alle kolmevuotiaan vanhemmat saivat mallia virikkeelliseen kotihoitoon. Planin työ tuotti tulosta, ja yhä useammat lapset aloittivat koulun ja selvittivät ensimmäisen luokan.

Viime vuonna Plan oli mukana rakennuttamassa 399 ja kunnostamassa 319 koulua, joissa opiskeli 47 040 lasta. Lisäksi Plan tuki taloudellisesti 46 850 lapsen opintoja. Stipendin saajat olivat tyttöjä, kastittomia daliteja, vammaisia sekä lapsityöläisiä. Plan kampanjoi kouluväkivaltaa vastaan ja kehitti vammaisten kouluopetusta.

Yhteensä 7 414 perhettä onnistui parantamaan vihannesviljelyllä ruokaturvaansa. Plan neuvotteli myös 1 560 köyhälle perheelle oikeuden kasvattaa valtion mailla mauste-, lääke- ja rehuksveja. Lisäksi 29 469 naista ja 389 lapsityöläistä kuului mikroluottoyhdistyksiin ja kohensi siten toimeentuloaan.

Yli 55 000 lasta osallistui lastenkerhojen toimintaan. Plan tuki myös lastensuojelukomiteoiden, nuoriso-oikeusistuinten ja

nuorten elämäntaitokeskusten toimintaa sekä koulutti viranomaisia. Erityisesti Plan auttoi hyväksikäytettyjä tyttöjä uuden elämän alkuun.

Kohokokhat

14 355 henkilöä on osallistunut rokotusvalistustilaisuuksiin.
570 naista on osallistunut luku- ja laskutaitokoulutukseen.
534 hyväksikäytettyä naista on osallistunut ammattikoulutukseen.
148 394 lasta on saanut syntymätodistuksen.

Terveys

Vuoden 2010 saavutuksia

6 289 odottavalle äidille kalkkitabletteja raskauskouristuksen ehkäisyyn
158 688 koululaiselle matokuuri
3 250 perheelle puhdasta juomavettä

Sona oppi huolehtimaan itsestään odotusaikana

Sona on 29-vuotias nainen kylästä Banken alueelta. Hän avioitui miehensä Rajendraramin kanssa 14-vuotiaana. Perhe tulee toimeen vaatimattoman maanviljelyn tuotoilla.

Ensimmäisen lapsensa Sona synnytti 16-vuotiaana, mutta vauva kuoli parin päivän kuluttua. Kaksi seuraavaa lasta syntyivät kuolleina. Sona oli laiha ja aneeminen, mutta perhe pitäytyi paikallisissa uskomuksissa. Niiden mukaan lapsi kuolee, jos odottava äiti syö tavallista enemmän ruokaa.

Lopulta Sona sai apua Planin tukemasta odottavien äitien ryhmästä. Hän oppi syömään rautatabletteja, jodisuolaa ja ravitsevaa ruokaa sekä käymään neuvolatarkastuksissa. Ennen neljännen lapsensa syntymää hän osasi myös majoittua vanhempiensa luokse lähelle sairaalaa.

Nyt Sona ja Rajendraram ovat onnellisia tyttövauvan vanhempia.

”Äitiryhmä sai minut ymmärtämään, minkälaista hoitoa tarvitsen raskausaikana. Se antoi minulle myös Jumalan lahjana oman tyttäreni”, Sona kiittää.

Koulutus

Vuoden 2010 saavutuksia

18 esi- ja peruskouluun käymälät
916 koulun rehtoreille väkivallan vastaista koulutusta
356 lapsityöläiselle kouluopetusta

Taran koulussa opetetaan ilman väkivaltaa

Tara opiskelee koulun yhdeksännellä luokalla Sunsarissa. Hän on paikallisen lastenkerhon puheenjohtaja ja kertoo, kuinka hänen koulunsa opetusilmapiiri muuttui Planin väkivallan vastaisen koulukampanjan ansiosta:

”Lähes kaikilla opettajilla oli tapana tulla luokkaan keppi kädessä. Opettajat opettivat suoraan kirjasta, emmekä me ymmärtäneet opetuksesta mitään. Rangaistuksen pelossa emme uskaltaneet kuitenkaan kysyä. Osa oppilaista ei tehnyt läksyjä, ja rangaistukseksi opettajat löivät heitä. Joskus oppilaiden piti myös esiintyä kukkoina. Monet jäivät pois koulusta, ja koulun ilmapiiri oli huono.”

Tara on tyytyväinen kouluväkivallan vastaiseen kampanjaan.

”Lastenkerhossa olen oppinut lasten oikeuksista. Uskallan myös puhua vapaasti aikuisten edessä. Lapset eivät enää pelkää rangaistuksia vaan tulevat kouluun, vaikka eivät olisikaan tehneet läksyjään. Opettajat opettavat meitä ystävällisesti, kuin leikkien. Meitä ei enää rangaista. Me kaikki viihdymme nyt koulussa.”

Lasten suojele

Vuoden 2010 saavutuksia

3 000 tytölle elämäntaitokoulutusta
111 ihmiskaupan uhrille apua
503 turvatalojen asiakkaalle apua

Lapsityöläiset pääsivät takaisin kotiin ja kouluun

Plan auttoi kuutta lapsityöläistä palaamaan kotikyläänsä ja koulun penkille Makwanpurin alueella. 12–16-vuotiaat pojat olivat työskennelleet hotellissa, jonka omistaja pahoinpiteli

lapsia ja kieltäytyi maksamasta palkkaa. Lopulta pojat ha-
keutuivat paikalliseen lapsityöläisten keskuksen ja kertoivat
kohtalostaan.

Pojat aloittivat päivänsä aamukolmelta ja lopettivat keski-
yöllä.

”Olimme töissä, koska tarvitsimme rahaa koulukuluihin.

Hotellin omistaja kohteli meitä kuin orjia. Myös asiakkaat koh-
telivat meitä huonosti”, kertovat 13-vuotias Min ja 16-vuotias
Bikash.

Planin tuella pojat saivat palkkansa ja ylimääräistä korvausta
hotellin omistajalta. Kotikylässä vanhemmat lupasivat ohjata
pojat työn sijasta kouluun.

”Luulin, että joudun luopumaan opiskelustani, koska minulla
ei ole koulupukua, kirjoja eikä muita tarvikkeita. Nyt olen saa-
nut Planilta stipendin ja aion jatkaa opiskelua korkeakouluun
asti”, kiittelee kuudesluokkalainen Dinesh.

Tulevaisuus

Tänä vuonna Plan jatkaa pitkäjänteistä yhteistyötä lasten ja
aikuisten kanssa heidän elinolojensa parantamiseksi. Tavoitteen
on kaikkien lapsen oikeuksien toteutuminen.

Nepalissa alkaa uusi toimintakausi. Tänä vuonna Plan
panostaa syrjäytettyjen lasten oikeuksiin ja muun muassa
katastrofien ennaltaehkäisyyn.

Kiitos, että kummina sinä teet mahdolliseksi hankkeiden
suunnittelun ja toteutuksen Nepalissa.

USKO LAPSIIN

Plan Suomi Säätiö | Pasilanraitio 5, 2. krs | 00240 Helsinki | Puh (09) 6869 800 | Faksi (09) 6869 8080 | plan.fi

